

TBMM SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA
TBMM ADALET KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

1. Sağlık Çalışanlarına Karşı Görevleri Nedeniyle İşlenen Suçlara İlişkin Maddeler Hakkında

Teklif ile tutuklama nedenine dair 3359 sayılı Yasadaki düzenlemenin “görünür kılınması” gerekçesiyle Ceza Muhakemesi Kanununun 100. Maddesinde düzenleme yapılması, uygulamada süregelen farklılıkların giderilmesi yönünden önemlidir.

Teklifle Türk Ceza Kanununun 113. Maddesinde yapılması öngörülen değişiklik, Türk Tabipleri Birliği’nin ayrı bir suç türü olarak Kanunun Sağlıkına Karşı Suçlar düzenlemesi yapılmasına dair önerisine yaklaşıldığını göstermesi açısından olumlu bir adım olarak değerlendirilmiştir. Bununla birlikte sonraki dönemde bu çalışmaların sağlık hizmetinin yapısının göz önüne alınarak, suç ve ceza siyaseti, kriminoloji, hukuk sosyolojisi dallarının da katılımıyla daha geniş kapsamlı değerlendirmelerle sürdürülmesi gerektiği kanaatindeyiz.

Teklifle getirilen düzenlemelerin uygulamasında belirsizlik yaşanmaması, yargılananlar yönünden de açık ve belirli hükümler içermesi amacıyla Türk Ceza Kanununun Tanımlar başlıklı 6. Maddesinin 1. Fıkrasının (c) bendindeki “kamu görevlisi” tanımına 3359 sayılı Yasanın Ek-12. Maddesinde yer alan “Özel sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personel, bu görevleriyle bağlantılı olarak kendilerine karşı işlenen suçlar bakımından 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun uygulanmasında kamu görevlisi sayılır” hükmünün eklenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Teklif Türk Ceza Kanununun 116. Maddesinin 2. Fıkrasında yer alan “Birinci fıkra kapsamına giren fiillerin, açık bir rızaya gerek duyulmaksızın girilmesi mutlak olan yerler dışında kalan işyerleri ve eklentileri hakkında işlenmesi hâlinde, mağdurun şikâyeti üzerine altı aydan bir yıla kadar hapis veya adli para cezasına hükmolünür” hükmüne “işyerleri” ibaresinden önce gelmek üzere “tüm sağlık kurum ve kuruluşları” ibaresinin eklenmesinin girilmesi izne bağlı alanlara hasta ve hasta yakınları tarafından zorla girilmesi ve uyarıya rağmen çıkmama hallerinin de kapsama alınması açısından önemli olacağı düşünülmektedir.

3359 sayılı Yasa’da yapılması öngörülen kovuşturma şartına ilişkin değişiklik hükmünün, hukuk devleti ilkesi gereğince tüm taraflar açısından bilinirliğinin sağlanması amacıyla Türk Ceza Kanununun 257/2. Maddesi ile Türk Ceza Kanununun 85. ve 89. Maddelerine ve Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 223/8. Maddesine eklenmesi zorunludur.

2. Sağlık Çalışanlarına Karşı Görevleri Nedeniyle Açılan Davalarda İzin Şartı Getirilmesine Dair Maddeler Hakkında

Teklifle Mesleki Sorumluluk Kurulu kurulması, kurulun üyelerinin kimler olacağı düzenlenmektedir. Öncelikle bu düzenlemelerin, sistematik olarak Bakanlık bünyesinde sabit bir Kurul oluşturulması dolayısıyla 3359 sayılı Yasa yerine Sağlık Bakanlığı teşkilatının tanımlandığı mevzuatta düzenlenmesi gereklidir.

Ceza soruşturması bakımından getirilen izin şartı, vakıf üniversitesi hastaneleri ile özel sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışanlar açısından yenilik getirmektedir. Kamu kurumlarında çalışanlar açısından da 4483 sayılı Yasanın uygulamasında izin işleminin merkezi birim eliyle yürütülmesine dair değişiklik yapılmaktadır.

Yine teklif ile kamuda çalışanlar yönünden rücu edilip edilmeyeceği ile bunun tutarının belirlenmesi de Kurul kararına bırakılmaktadır. Dolayısıyla kamuda çalışanlar yönünden, esasen idarenin yani kamu işverenin kendisinin kusurunu da merkezi bir kurul eliyle belirleyecektir.

Ancak Kurul, hekim sayısının yetersiz olmasının yanı sıra ağırlıklı olarak Sağlık Bakanlığı yöneticilerinden oluşturulmuştur. Bu Kurulun yapısı, bağımsız ve tarafsızlık açısından yeterli güvence içermemektedir. Kurulun bileşiminde mutlaka meslek örgütleri, uzmanlık dernekleri, sendika temsilcileri ile hasta hakları dernekleri temsilcilerinin de bulunması sağlanmalıdır.

Kurulun çalışmaları ve karar alma sürecinde herhangi bir ölçüt de belirlenmemiştir. Ayrıca 3359 sayılı Yasaya eklenmesi düşünülen maddenin ikinci fıkrasında "... ilgisine rücu edilip edilmeyeceğini ve rücu miktarına, ilgilinin görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle görevini kötüye kullanıp kullanmadığı ve kusur durumu gözetilerek" karar verileceği belirtilmişse de düzenlemede, suçun unsurlarının farklı olması dolayısıyla, taksirle ölüme veya yaralamaya sebebiyet verilmesi suçlarının da açıkça ifade edilmesi gereklidir.

Öte yandan özel sağlık kuruluşlarında çalışan sağlık çalışanları yönünden de düzenleme yapılarak tazminat davalarının işverene karşı açılması için düzenleme yapılarak bütünlük sağlanması gerekmektedir.

Bütün bunlardan başka, mevcut uygulamanın sürdürülebilirliği amacıyla Zorunlu Mesleki Sorumluluk Sigortası uygulamasına dair değişiklik yapılarak özel sigorta şirketlerine aktılan kaynağın kamusal bir fona aktarılması doğru olacaktır.